

Na osnovu člana 50. stav 1. tačka b) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 2. sjednici, održanoj dana 16.04.2019. godine, d o n o s i

ODLUKU

o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih

Član 1. (Predmet Odluke)

Predmet ove odluke je definisanje načina izvršenja obaveza Zeničko-dobojskog kantona, kao nadležnog nivoa vlasti, na izvršenju domaćih sudskih presuda u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih.

Član 2. (Izvršenje Presuda Evropskog suda za ljudska prava)

Nalaže se Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona da u ime Zeničko-dobojskog kantona, sa ciljem izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava iz člana 1. ove odluke, u dijelu koji se tiče obaveza prema aplikantima po Presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, da najkasnije do 17.04.2019. godine izvrši plaćanje na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji nastalih u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava, plus svaki porez koji može biti zaračunat na dosuđenu nematerijalnu štetu, a na osnovu validne dokumentacije dostavljene putem Kantonalnog pravobranilaštva Zenica.

Član 3. (Revizija postojećeg Akcionog plana aktivnosti za realizaciju domaćih sudskih presuda)

Nalaže se Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona da u ime Zeničko-dobojskog kantona, u cilju realizacije domaćih sudskih presuda na koje su se žalili aplikanti u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, kao i obaveza po domaćim presudama prema ostalim osobama - tražiocima izvršenja, koje su u istom položaju kao i aplikanti, u skladu sa finansijskim mogućnostima Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, ne dovodeći u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, izvrši reviziju postojećeg Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju, koji je donesen Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine i broj: 02-06-15930/18 od 19.10.2018. godine.

Član 4.
(Realizacija Odluke)

Za realizaciju ove odluke zadužuje se Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona.

Član 5.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-6458/19

Datum, 16.04.2019. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,

1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica,

1x Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice,

Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred

Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo, putem ministarstva,

1x “Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”,

1x a/a.

O B R A Z L O Ž E N J E

I Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje Odluke sadržan je u članu 50. stav 1. tačka b) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim je propisano da je Vlada Kantona nadležna za izvršavanje odluka sudova i u članu 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), kojim je propisano da se odlukom uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

II Razlozi za donošenje

Zeničko-dobojskom kantonu su uz akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine, dostavljene na izvršenja Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih.

Iz navedenog akta Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, proizilazi da je na osnovu navedenih presuda Evropskog suda za ljudska prava, za Zeničko-dobojski kanton nastala **obaveza da obezbjedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda** donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada su presude postale konačne, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu na ime nematerijalne štete i 350 eura po aplikaciji na ime troškova i izdataka, plus svaki porez koji može biti zaračunat na navedene iznose.

U navedenom dopisu je navedeno da su presude u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih., postale konačne 17.01.2019. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetne presude u odnosu na aplikante, odnosno da svi navedeni iznosi naloženi predmetnim presudama u odnosu na aplikante moraju biti isplaćeni **najkasnije do 17.04.2019. godine.**

U aktu Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava je navedeno: „u slučaju kašnjenja za Vladu Zeničko-dobojskog kantona nastaje obaveza da na gore navedene iznose plati običnu kamatu po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.“

Za izmirenje obaveza po osnovu gore navedenih presuda bilo bi potrebno obezbijediti i iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i to najkasnije do 17.04.2019. godine, isplatiti cca 170.000,00 KM na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji nastalih u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava, plus svaki porez koji može biti zaračunat na dosuđene iznose.

Za izmirenje ukupnih obaveza po osnovu gore navedenih presuda bilo bi potrebno obezbijediti i iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i to najkasnije do 17.04.2019. godine, isplatiti cca 710.000,00 KM (glavnica, troškovi parničnog i izvršnog postupka, namaterijalna šteta, troškovi i drugi izdaci po aplikaciji, itd.), **plus pripadajuće kamate koje će biti obračunate na pojedinačne iznose na dan isplate.**

Međutim, u međuvremenu je donesena i **Presuda Ustavnog suda BiH, u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine,** po apelacijama velikog broja tražilaca izvršenja zbog neprovođenja rješenja o izvršenju protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika.

Dispozitivom navedene Presude Ustavnog suda BiH: „utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i

Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zbog neprovođenja Rješenja.

Ova odluka dostavlja se **Vladi Zeničko-dobojskog kantona** kako bi izvršila svoje ustavne obaveze i osigurala poštovanje ljudskih prava tako što će u skladu s ranijim nalogima preduzeti adekvatne mjere s ciljem da apelanti/povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava Zeničko-dobojskog kantona naplate svoja potraživanja **u razumnom roku**.

Na osnovu člana 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se **Vladi Zeničko-dobojskog kantona** da, **u roku od tri mjeseca** od dana dostavljanja ove odluke, obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.“

U Obrazloženju navedene Presude Ustavnog suda BiH, u dijelu VIII. Zaključak, tačke 249. – 252., navedeno je slijedeće:

249. „Ustavni sud zaključuje da je **apelantima povrijeđeno pravo** na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Europske konvencije, te pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

250. Ustavni sud zaključuje da su i u konkretnim slučajevima nepreduzimanjem neophodnih mjera tokom dužeg vremenskog perioda u cilju izvršenja pravosnažnih presuda, nadležne vlasti lišile ustavno pravo na pravično suđenje svakog korisnog efekta i onemogućile apelante da dobiju novac na koji imaju pravo prema pravosnažnim sudskim presudama. Spomenuto nepreduzimanje mjera je dovelo i do neproporcionalnog uplitanja u njihovo mirno uživanje ustavnog prava na imovinu.

251. Ustavni sud naglašava da nije cilj ove odluke da se apelanti dovode u privilegovan položaj u odnosu na ostale imaoce pravosnažnih sudskih odluka na teret budžeta, koji se nalaze u istoj pravnoj situaciji, a nisu se obraćali Ustavnom sudu, jer bi to bilo suprotno cilju zaštite ljudskih prava provođenjem generalne politike preventivnih mjera i uspostave generalnih mehanizama, kojim se otklanja utvrđeno kršenje ljudskih prava i osnovnih sloboda, te bi vodilo dodatnom kršenju ljudskih prava remećenjem plana i sistema realizacije utvrđenih potraživanja u skladu s planom.

252. Ustavni sud zaključuje da je neophodno da nadležne vlasti Zeničko-dobojskog Kantona u cjelosti preuzmu svoju ulogu i **uspostave adekvatan mehanizam koji omogućava svim imaocima sudskih odluka na teret budžeta Zeničko-dobojskog Kantona naplatu dosuđenih potraživanja** jer bi bilo nesvrishodno da Ustavni sud nastavi odlučivati u novim pojedinim predmetima ove vrste i da nastavi nalogati nadležnim organima Zeničko-dobojskog Kantona žurno postupanje u tim predmetima jer bi to stvaralo njihovu obavezu da postupaju mimo planova rješavanja predmeta, generisalo nove postupke pred Ustavnim sudom, te općenito ne bi vodilo ka efektivnoj zaštiti ljudskih prava, odnosno otklanjanju posljedica njihovog kršenja.“

III Obrazloženje pravnih rješenja

Ministarstvo finansija se svojim aktima, broj: 07-06-1326-2/19 od 05.03.2019. godine, broj: 07-06-1326-2-2/19 od 25.03.2019. godine, broj: 07-06-1326-3/19 od 05.03.2019. godine i broj: 07-06-1326-3-2/19 od 25.03.2019. godine, obratilo Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava i Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica, za mišljenje o načinu postupanja po Presudama Evropskog suda za ljudska prava, koje su dostavljene uz akte broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine i broj: 11-Ai-3/19-67/19 od 13.02.2019. godine, Zeničko-dobojskom kantonu na izvršenja, i to: presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain Stjepan i 53 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr i Elčić Maida i 5 drugih protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., Dujak Vinko i 52 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i Hrnjić i 57 druga protiv

Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

Naime, postupak izvršenja izvršnih sudskih presuda, propisan je odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), a članom 167. navedenog Zakona je utvrđen redosljed naplate izvršnih odluka, na način da banka vrši naplatu redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju na osnovu svoje posebne evidencije redosljeda rješenja o izvršenju po danu i vremenu dostave rješenja.

Spisak tražilaca izvršenja koji imaju izvršne naslove na teret Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju).

Imajući u vidu navedeno, od pomenutih organa je u navedenim aktima traženo **hitno mišljenje** o tome **da li plaćanje obaveza aplikantima u skladu sa navedenim presudama** Evropskog suda za ljudska prava, **ima prioritet u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona** (za koje Evropski sud za ljudska prava nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima u skladu sa redosljedom utvrđenim članom 167. Zakona o izvršnom postupku, s obzirom da bi se time **narušio uspostavljeni sistem redosljeda naplate** utvrđen u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo, te da li će Zeničko-dobojski kanton prioriternim izvršenjem navedenih presuda prekršiti odredbe Zakona o izvršnom postupku, te **povrijediti prava drugih tražioca izvršenja, koji se na Spisku povjerilaca Kantona koji se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta**, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nekoliko godina od pojedinih apelanata!

U Odgovoru Ureda zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/19-163/19 od 20.03.2019. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini **te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima**.

Također, u navedenom aktu je navedeno, **da izvršenje presuda Suda predstavlja međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine, te da neizvršavanje presuda u roku**, dovodi ne samo do obaveze plaćanja kamata na dosuđena potraživanja (po stopi jednako najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke, uvećane za tri postotna boda), nego i **do narušavanja međunarodnog ugleda Bosne i Hercegovine, kao člana Savjeta Evrope, zbog neizvršavanja međunarodnih obaveza**.

Također, u ranijem Odgovoru Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-199/18 od 19.03.2018. godine, u slučaju Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih, naglašeno je **da neizvršenje odluke Evropskog suda za ljudska prava krivično djelo** propisano članom 239. Krivičnog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 10/15).

Međutim, s druge strane, plaćanjem obaveza aplikantima u skladu sa presudama Evropskog suda za ljudska prava, prioriterno, u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava još nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima, **narušava se uspostavljeni sistem redosljeda naplate** utvrđen članom 167. Zakona o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca Kantona koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo. **Iz navedenog razloga imamo sve veći broj tražilaca izvršenja i advokata - punomoćnika, koji se obraćaju i žale se da će prioriternom realizacijom presuda Evropskog suda za ljudska prava, biti prekršene odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijeđena njihova prava**, jer se na Spisku povjerilaca Kantona (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nekoliko godina od pojedinih apelanata. **Pojedini tražioci izvršenja čak prijete krivičnim prijavama**, iz razloga što smatraju da su povrijeđena njihova prava, jer se prije njih isplaćuju apelanata koji se na Spisku povjerilaca Kantona nalaze iza njih.

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju broj: M-17/19 od 09.04.2019. godine, također ukazalo da je u članu II tačka 2. Ustava BiH, poglavlje Ljudska prava i osnovne slobode, propisano da: „Prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima“, čime je Ustav Bosne i Hercegovine proglasio Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda izravno primjenjivom u Bosni i Hercegovini i **dao joj prioritet nad svim ostalim zakonima.**“

Također, Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju navelo da „proizilazi da **postupanje po presudama Evropskog suda za ljudska prava nije predmet regulisanja Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH**“.

Ured zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava je u međuvremenu uputio svoj akt broj: 11-Uz-16/19-166/19 od 27.03.2019. godine – Poziv za sastanak sa delegacijom Vijeća Evrope u procesu nadzora nad izvršenjem obaveza po presudama Spahić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 20514/15 i Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 68955/12.

Pravni eksperti u Sekretarijatu Vijeća Evrope u Strasbourgu posebno su zabrinuti zbog sve većeg priliva aplikacija pred Evropskim sudom za ljudska prava.

Predviđeno je da predstavnici Vlade Srednjobosanskog i Zeničko-dobojskog kantona uzmu učešća na sastanku sa delegacijom pravnih eksperata Vijeća Evrope iz Strasbourga, kao i pravni zastupnik Vlade Federacije, a predloženi termin za održavanje sastanka je dan 26.04.2019. godine.

Kako se ne bi dva puta platila iste obaveze prema pojedinim tražiocima izvršenja, potrebno je da Kantonalno pravobranilaštvo Zenica, nakon dostavljenog dokaza o izvršenom plaćanju obaveza prema aplikantima od strane Ministarstva finansija, poduzme pravne radnje iz svoje nadležnosti u cilju zaštite interesa Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika, kako bi na Spisku ASA banke dd Sarajevo bile umanjene obaveze Kantona za isplaćeni iznos sredstava.

Naime, i nakon plaćanja obaveza prema apelantima po presudama Evropskog suda za ljudska prava, obaveza Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika i dalje vodi kod ASA banke dd Sarajevo prema apelantima – tražiocima izvršenja, jer se na pojedinom rješenju o izvršenju obično nalazi više tražilaca izvršenja od kojih većina nije uputila apelacije, što je razlog da se cjelokupno rješenje o izvršenju nakon isplate samo jednom tražiocu izvršenja sa rješenja ne može povući sa Banke, te je s tim u vezi potrebno izvršiti izmjene rješenja o izvršenju.

Imajući u vidu sve gore navedeno, te sugestije sa 2. tačke dnevnog reda 1. sjednice Vlade Zeničko-dobojskog kantona, koja je održana dana 10.04.2019. godine, izrađen je Prijedlog ove odluke.

IV Finansijski efekti

Za donošenje i realizaciju ove odluke planiranu su potrebna finansijska sredstva u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu.

Za izmirenje obaveza po osnovu gore navedenih presuda bilo bi potrebno obezbijediti i iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i to najkasnije do 17.04.2019. godine, isplatiti cca 170.000,00 KM na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji nastalih u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava, plus svaki porez koji može biti zaračunat na dosuđene iznose.

Za izmirenje ukupnih obaveza po osnovu gore navedenih presuda bilo bi potrebno obezbijediti i iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i to najkasnije do 17.04.2019. godine, isplatiti cca 710.000,00 KM (glavnica, troškovi parničnog i izvršnog postupka, namaterijalna šteta, troškovi i drugi izdaci po aplikaciji, itd.), **plus pripadajuće kamate koje će biti obračunate na pojedinačne iznose na dan isplate.**

Međutim, ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda (glavnica, troškovi

parničnog i izvršnog postupka) za sve tražioce izvršenja na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, iznosi ukupno **153.925.524,94 KM (bez obračunatih kamata)** sa stanjem na dan 22.01.2019. godine, a prema Spisku rješenja o izvršenju podnesenih protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika, koja su stigla u ASA Banku DD Sarajevo, na osnovu evidentirana (po redosljedu prijema rješenja o izvršenju) ukupno **3167 rješenja o izvršenju**.

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 3/19), na poziciji Budžeta “Izvršenje sudskih presuda”, u 2019. planiran je iznos od 1.603.400,00 KM.

Također, na poziciji Budžeta “Sredstva za isplate po apelacijama Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava”, u 2019. godini planiran je iznos od 3.500.000,00 KM.

Prema tome, Zeničko-dobojski kanton se suočava sa **ogromnim finansijskim problemom**.

Ukoliko Vlada Zeničko-dobojskog kantona hitno ne poduzme aktivnosti na obustavljanju donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, te ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine po navedenom pitanju, **postoji izvjesan rizik da u vrlo kratkom roku većina od 3167 tražilaca izvršenja uputi apelacije Evropskom sudu za ljudska prava**.

S obzirom da ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, za sve tražioce izvršenja iznosi 153.925.524,94 KM (bez obračunatih kamata), očigledno je da bi u tom slučaju nastavljanje donošenja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, zahtjevalo obezbijedenje dodatnih milionskih iznosa sredstava, koja nisu planirana Budžetom za 2019. godinu, u vrlo kratkom vremenskom roku, čime bi se značajno ugrozio Budžet Kantona, odnosno redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a što bi moguće dovelo i do bankrota Kantona.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, te prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, kao i iznos i strukturu izdataka iz Budžeta i njegovu održivost u budućem periodu, prvenstveno imajući za cilj neugrožavanje redovne isplate plaća i naknada budžetskim korisnicima, te isplate obaveza po osnovu prava iz oblasti socijalne zaštite i boračkih pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog pod hitno mora **donijeti dopune Akcionog planu za izvršenje generalnih mjera** prema ostalim tražiocima izvršenja, uz odgovarajući vremenski rok za realizaciju generalnih mjera, prihvatljivim za Sud, **zatim, vanskudskim prijateljskim nagodbama sa tražiocima izvršenja ili na drugi način poduzeti aktivnosti na obustavljanju procesa donošenja novih odluka** od strane Evropskog suda za ljudska prava.

Također, potrebno je pokrenuti hitne aktivnosti radi **pribavljanja pomoći od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine** po navedenom pitanju, odnosno podnošenja zahtjeva od strane Vlade Zeničko-dobojskog-kantona, prema državnom i federalnom nivou vlasti, u cilju usmjeravanja odgovarajućih sredstava sa viših nivoa vlasti u budžet Kantona, radi pomoći Zeničko-dobojskom kantonu u smanjenju opterećanja kantonalnog budžeta i rješavanja navedene problematike.

U suprotnom, ukoliko presude Evropskog suda za ljudska prava, ostanu u prioritetu isplate, i iste se nastave donositi ubrzanom dinamikom, onda **ni polovina cjelokupnog budžeta Kantona neće biti dovoljna za izmirenje svih ovih obaveza**, tako da se slobodno može procijeniti da Zeničko-dobojski kanton u tom slučaju, neće moći biti u situaciji obavljati svoje osnovne ustavne i zakonske obaveze, te da će svi uposlenici i oni koji nisu ničim doprinjeli ovakvoj situaciji, ostati bez osnovnih primanja.